

«تکرار» حرف منتقدان پس از ۴ سال

۱۵ گزاره که نشان می دهد نگاه دولتمردان پس از تجربه برجام واقعی تر شده است

مطمئن هستید من به هیچ کسی در آمریکا اطمینان ندارم ولی فرض بفرمایید ۱۸ ماه دیگر [رئیس جمهور جدید باید] مطمئن هستم چاره‌ای ندارند، نه اینکه[از سر] علاقه باشد. همان طور که خود اوباما گفت اگر دست من بود، نمی‌گذاشتم یک پیچ و مهره از برنامه هسته‌ای ایران باقی بماند اما چاره ندارم، لذا می‌پذیرم؛ الان به قول تام کاتن -که از بس با همدیگر در توییتر پیام رد و بدل کردیم، رفیق ما شد- رئیس جمهور بعدی آمریکا می‌خواهد تحریم را با یک امضا برگرداند؟ خب برگرداند چه کسی در دنیا آن را اجرا می‌کند؟ این آمریکا که قدرتمندتر از آمریکای دهه ۹۰ نیست، تام کاتن این را که گفت [آمریکا با یک امضا می‌تواند تحریم‌ها را برگرداند] من جواش را دادم و همه زیر توییتش نوشتند برو پولت را از هاروارد پس بگیر که خوب حقوق یادت نداده‌اند، یعنی واقعیت امر این است، بالاخره قاعده دارد و نمی‌تواند این کار را بکند.» این اظهارات مربوط به دوران مذاکره و برجام است اما در ایام بعد از اجرای توافق و دقیقا زمانی که کار از کار گذشت، کم‌کم و در برخی مقاطع دولتی‌ها مجبور شدند همان حرف‌های منتقدان را تکرار کنند و بپذیرند که گاهی هم اشتباه می‌کرده‌اند.

امضای برجام اشتباه بود ۲۸ مرداد۹۸

علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی که حالا مسئولیت پروژه کاهش تهدات ایران را در برجام در دستورکار دارد، چندی پیش در مصاحبه با شبکه «ان بی سی‌نیوز» حرف‌های مهمی زد که همان موقع سر و صدای زیادی به‌پا کرد. شمخانی در این گفت‌وگو با انتقاد از برجام صراحتا گفت که ایران هرگز نباید توافق هسته‌ای برجام را امضا می‌کرد. وی ادامه داد: «در ایران بسیاری هستند که معتقدند امضای برجام یک اشتباه بود.»

دبیر شورای عالی امنیت ملی همچنین در پاسخ به سوال مجری که از او پرسید آیا خود او نیز یکی از این افراد است، گفت: «بله، من هم تابع دیدگاه ملت ایران هستم.» این را باید صریح‌ترین مرز گذاری مردان دولت با پروژه مرکزی آن دانست؛ پروژه‌ای که این روزها تا انتها با شکست مواجه‌شده و به گواه بانیانش نیز چیزی از آن باقی نمانده. شمخانی البته بعد از خروج آمریکا از برجام ازجمله اولین افرادی بود که از حمایت تام‌وتمام از برجام عقب نشست و بعدها نیز درمورد مذاکره با آمریکا مواضع سرسختانه‌ای گرفت.

تعامل با جهان لزوم منفعت اقتصادی نمی‌آورد ۲۵ دیبهشت۹۷

محمدجواد ظریف چهارم اردیبهشت ۹۷ و درست دو هفته پیش از اعلام خروج آمریکا از برجام، در نشستنی که به میزبانی شورای روابط خارجی آمریکا برگزار می‌شد، حضور یافته و حرف‌هایی را که بسیاری از منتقدان برجام پیش از آن بیان می‌کردند، عینا تکرار کرد. او در این نشست با ذکر این مطلب که «از زمانی که رئیس جمهور ترامپ وارد کاخ سفید شده حتی یک مجوز «OFAC» [مجوز تجارت با ایران] هم صادر نشده است. در طول ۱۶ ماه! بنابراین ایالات متحده همین حالا هم ناقض برجام است»، به حرف‌های مردم در ایران اشاره کرد و اظهار کرد: «مردم می‌گویند پس چه شد؟ وعده‌هایی که می‌گفت تعامل با جامعه بین الملل منفعت اقتصادی به‌همراه می‌آورد، چه شد؟» این حرف‌ها همان موقع هم میان افکارعمومی و رسانه‌ها بازخورد زیادی داشت و البته با این اعتراض همراه بود که چرا حالا که واکنش‌های عمومی زیاد شده، این سخنان و نگرانی‌ها بیان می‌شود.

نباید توقعات از برجام را بالا برد ۹۶ اسفند۹۶

دقیقا از همان سال ۹۲ که مذاکرات برای توافق هسته‌ای آغاز شد، دولت و نزدیکان آن به‌صورت غیرقابل باوری انتظارات از نتیجه این مذاکرات را بالا بردند. ازجمله همان سخنان رئیس جمهور که حتی آب خوردن مردم و حل مشکلات محیط‌زیستی را هم منوط به مذاکره و توافق می‌کرد. در آن سال‌ها اما کارشناسان مداوم می‌گفتند این گونه اظهارنظرها و افزایش انتظارات از مذاکرات هسته‌ای ممکن است روزی بر سر دولت‌آوار شود و هزینه‌آن را همه کشور پرداخت کند، حرف‌هایی که البته هیچ‌گاه شنیده نشد. در اسفند ۹۶ اما سیدعباس عراقچی در گفت‌وگو با «مهر» این ساله را عنوان می‌کند و می‌گوید: «نکته‌ای که مشهود است و درست هم هست این است که انتظارات اقتصادی مردم پس از برجام برآورده نشده است، اینکه تا چه حد انتظارت مردم از برجام واقعی و درست بوده یا نبوده هم مساله دیگری است. انتظارت خیلی‌ها از برجام بالاتر از حد معقول آن بود و متأسفانه همه، اعم از موافقان و مخالفان برجام، در بالا بردن بی‌دلیل این انتظارات نقش داشته‌اند.»

توافق با آمریکا به اندازه جوهر هم کاغذ ارزش ندارد ۱۲ بهمن۹۷

بهمن‌ماه سال گذشته بود که محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران بار دیگر ضمن اشاره به بدعهدی‌های بی‌دبی ایالات متحده با اشاره به تصمیم آمریکا برای خروج از پیمان منع موشک‌های میان‌برد (INF) گفت: «خروج آمریکا از توافقنامه‌ها و پیمان‌های متعدد نشان می‌دهد که امضای توافق با آمریکا کاری بیهوده است.» رئیس دستگاه دیپلماسی در توییتی دراین‌باره نوشت: «یک خروج دیگر از توافقی دیگر توسط دولت [دونالد] ترامپ؛ این بار پیمان منع موشک‌های میان‌برد. فقط برجام با ایران نبود؛ به‌نظر می‌رسد که این جماعت به هر چیزی که امضای ایالات متحده روی آن باشند، الرژی دارند.» ظریف با اشاره به رویکرد ترامپ در مواجهه با توافقنامه‌های بین‌المللی، دستگاه قانونگذاری ایالات متحده را نیز به چالش کشید و ادامه داد: «پیمان این کار: هر توافقی با دولت ایالات متحده، حتی به‌اندازه جوهر [مورد استفاده برای نوشتن آن توافق] هم ارزش ندارد؛ حتی پیمان‌هایی که به تصویب کنگره رسیده‌اند.»

مذاکره در شرایط فعلی یعنی تسلیم ۲ شهریور ۹۸

حسین موسویان، عضو سابق تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای اگرچه وضع امروز برجام را به تیم مستقر در دولت آمریکا نسبت می‌دهد، اما تصریح می‌کند در شرایط فعلی هم مذاکره با آمریکا به چند دلیل به مصلحت نیست. او دراین‌باره به روزنامه «همشهری» می‌گوید: «اولا ترامپ رسما اعلام می‌کند که ما فشار می‌آوریم تا اینها تسلیم شوند و بیایند مذاکره کنند! مذاکره در این شرایط که آمریکا رسما سیاست فشار و تسلیم را در پیش گرفته، به معنای تسلیم است و هر ایرانی غیرتمندی فارغ از دین و مذهب و اصولگرا و اصلاح‌طلب، عزت ایرانی را قدا نمی‌کند. دوم اینکه تیمی که آنجا حاکم است یعنی بولتون یک استراتژی قبل از آمدن به کاخ سفید به ترامپ پیشنهاد کرد که ماهیت آن استراتژی تغییر رژیم در ایران تحت پوشش مذاکره است و مانیت آنها را می‌دانیم که دنبال تجزیه و تغییر رژیم هستند و از مذاکره به‌عنوان یک پوشش تبلیغاتی استفاده می‌کنند. اوباما این‌طور نبود و مذاکره را برای به نتیجه رسیدن می‌خواست اما تیم ترامپ دنبال این نیست که با مذاکره به‌جایی برسد. دلیل سوم هم شکاف داخلی است؛ تا زمانی که مذاکره با آمریکا اختلاف داخلی ما را بیشتر می‌کند به‌نفع نیست چون سم مهلک در این شرایط، اختلاف داخلی است و به این دلایل الان اعتقادی به مذاکره با آمریکا ندارم.»

موسویان البته ماجرا را قدری فراتر از اینها تصویر می‌کند و فارغ از به مصلحت‌نبودن مذاکره در شرایط کنونی می‌گوید: «برای ایران ننگ است که آمریکا هر تحریمی علیه ایران بگذارد، اجرا شود و ما دست روی دست بگذاریم. من موافق نیستم که دست روی دست بگذاریم، آمریکا هر تحریم و فشاری خواست اجرا کند و ما هم واکنشی نداشته باشیم.» عضو سابق تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای همچنین تصریح می‌کند: «در شرایطی که تندترین آدم‌های تاریخ آمریکا سر کار هستند و حداکثر تحریم‌های عالم امکان، اعمال می‌شود و چیز بالاتری هم برای اعمال شدن وجود ندارد، بهتر است دولت به‌دنبال ثبات اقتصاد و افزایش ارزش پول ملی و مهار رکود و تورم باشد؛ چراکه در این صورت فشارها نتیجه عکس می‌دهد و به تقویت وحدت داخلی کمک می‌کند.»

بود: «زمانی که وزیر امور خارجه نامه‌ای را امضا می‌کند، برای کشورش تعهد حقوقی و سیاسی ایجاد می‌کند. کری دیروز با این تعهد که برای دولت آمریکا ایجاد کرده، اجرای موفق برجام را در حقیقت تضمین کرده و گفته آمریکا به تعهداتش در برجام به‌گونه‌ای عمل می‌کند که نقضی در آن وجود نداشته باشد و قانون مربوط به لغووادید که کنگره تصویب کرده را به‌گونه‌ای اجرا خواهد کرد که منافع اقتصادی ایران متاثر نشود و ولوایتکه قانون مذکور را اجرا نکند.» البته ظریف در مقابل منتقدان، سرسختی‌های بیشتری هم داشت، مانند آن روزی که در جلسه شورای روابط خارجی با حضور کارشناسان امر در جواب سوال فواد ایزدی، استاد دانشگاه تهران که درباره عدم وجود تضمین نسبت به اجرای توافق هسته‌ای در دوره ریاست جمهوری بعد از اوباما در آمریکا پرسیده بود، گفت: «بحث ماهمانی است که من گفتم؛ مبنای مقبولیت بین‌المللی. چرا تحریم‌های آمریکا در دهه ۹۰ که آمریکا در اوج قدرت سیاسی و نظامی‌اش بود علیه ایران اعمال نمی‌شد و امروز اعمال می‌شود؟ به دلیل اینکه اینها برمبنای مقبولیت بین‌المللی و براساس امنیتی‌سازی ایران و ایران‌هراسی سوار شده است. البته آن قدری که شما

تصمیم FATF سیاسی است ۹۸ مهر

محمدجواد ظریف روز گذشته در حاشیه نخستین کنفرانس یکجانبه گرایي و حقوق بین الملل نکته مهمی را درباره همکاری ایران با گروه ویژه اقدام مالی بیان و به‌واقع بخش مهمی از استدلال منتقدان همکاری با FATF را تکرار کرد. او در این اظهارنظر گفت: «جمهوری اسلامی با قوانین داخلی خود مبارزه با پولشویی را به‌عنوان یک واقعیت ضروری و هدف داخلی دنبال می‌کند. تصمیم FATF، تصمیمی سیاسی است که ما کاملا با آن مخالف هستیم، اما به‌خاطر منافع ملی خودمان ما تمام اقدامات لازم را برای مقابله با تامین مالی تروریسم و مقابله با پولشویی انجام دادیم.»

این حرف را البته از مدت‌ها پیش بسیاری از کارشناسان اقتصادی و سیاسی بیان می‌کردند و با استناداتی مانند مسئولیت همزمان مدیران وزارت خزانه‌داری آمریکا در FATF یا استناد این نهاد بین‌دولتی برای شناسایی گروه‌های تروریست به SDN لیست آمریکایی‌ها می‌گفتند نباید در دام همکاری تمام‌عیار با آنها افتاد.

اعتماد به کری اشتباه بود ۹۵ آذر۹۵

اواخر آذرماه ۹۵ جلسه‌ای در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با حضور محمدجواد ظریف برگزار می‌شود. جلسه‌ای که تقریبا در سالگرد اجرای برجام برگزار می‌شد و افضا یا ایامی همزمان شده بود که آمریکایی‌ها نسبت به اجرای برجام نهایت کم کاری‌های خود را داشتند. رئیس جمهور در همراهان آن سال در صحن علنی سازمان ملل نسبت به عدم اجرای برجام از سوی آمریکا انتقاد کرده بودو با وجود این تحریم‌های آمریکا که آن موقع تحریم «ایسا» مهم‌ترینش بود شامل حال ایران شد. در جلسه یادشده در مجلس که اندکی بعد از قول نمایندگان روایت شد وزیر امور خارجه می‌گوید: «من اشتباه کردم براساس یک توافقی که (با آقای کری) کردیم ما استراتژی خودمان را کنار گذاشتیم و برمبنای آن توافق آمدیدم آن را اعلام کردیم که تبدیل شد به موضع جمهوری اسلامی. من این را می‌پذیرم من اشتباه کردم... ما نباید براساس حرف این بابا (عمل) می‌کردیم... ولی این کار را کردیم.»

اروپا مشغول خشنود کردن آمریکا ۹۸ فروردین۹۸

اینکه نمی‌توان به اروپایی‌ها اعتماد کرد و آنها قبلا نیز به ایران و توافق با تهران خیانت کرده‌اند ازجمله هشدارهایی بود که بارها منتقدان سیاست خارجی دولت یازدهم بیان می‌کردند. این انتقادها البته از زمان خروج آمریکا از توافق هسته‌ای در اردیبهشت سال گذشته بیشتر هم شده بود، اما بازمهم عزمی برای توجه به آنها و دل کندن از اروپا نبود تا نهایتا یک‌سال از فرصتی چندهفته‌ای که قرار بود اروپایی‌ها برای تامین منافع ایران در برجام داشته باشند، گذشت و دولت دوازدهم مجبور شد واکنش‌هایی نسبت به این الگوی رفتاری داشته باشد. در فروردین‌ماه امسال بود که محمدجواد ظریف در پیامی توییتری نوشت: «یک‌سال پس از لغو غیرقانونی برجام توسط آمریکا، اروپا نتوانسته است اراده‌ای سیاسی برای مقابله با تروریسم اقتصادی آمریکا جمع کند و حتی نه از طریق ایجاد یک کانال بانکی برای کمک‌های بشردوستانه. به‌جای این کار، سه کشور اروپایی با اعمال فشار بر سازمان ملل متحد درمورد قابلیت‌های دفاعی ما مشغول خشنود کردن دونالد ترامپ هستند.»

نگاه رمانتیک در عرصه سیاست خارجه غلط است ۹۷ تیر۹۷

محمود سریع‌القلم را باید یکی از اولین کسانی دانست که حساس را از حساب دولتی‌ها سوا کرد. او در گفت‌وگو با «اندیشه پویا» خیلی صریح و بی‌روربایبستی انتظارسازی‌های پیش از برجام را که جریان نزدیک به دولت در آن پیشقدم بود، به نقد گذاشت و گفت: «همزمان با مذاکرات ایران و قدرت‌های جهانی فضایی در کشور ایجاد شد که می‌گفت اگر برجام شکل بگیرد تحریم‌ها برداشته می‌شود، سرمایه‌گذاری خارجی فورا شروع می‌شود و همه مشکلات حل خواهد شد. این تصور از برجام از ابتدا اشتباه بود.» سریع‌القلم پا را از این هم فراتر گذاشته و با ساده‌انگاره‌ان تلقی کردن رویه دستگاه سیاست خارجی در آن روزها تصریح کرد: «ساده‌انگاره‌انه بود که تصور می‌کردیم اگر در مساله هسته‌ای با آمریکا توافق کنیم آمریکایی‌ها اعم از خزانه‌داری و کاخ سفید و کنگره آمریکا دیدگاه‌شان نسبت به ما را تغییر می‌دهند و تحریم‌ها تخفیف پیدا می‌کند.» او این نوع نگاه را دیدگاهی رمانتیک دانست و خاطرنشان کرد: «این دیدگاه رمانتیک ناشی از فقدان شناخت آمریکا بود.»

نتیجه مذاکره کنیم و حتی آب خوردن مردم را هم به توافق با خارج گره بزنیم و چندین و چندمساله دیگر در همین موضوعات، همگی انتقادهایی بودند که گروه‌های مختلف سیاسی و اقتصادی از دولت داشتند، اما دولتی‌ها آنقدر داغ بودند که این انتقاده‌ا را هرگز نشنیدند یا اگر شنیدند به کار نیستند و به هم مذاکرات برجام را به‌مان دست‌فرمان سابق جلوبردند، هم در زمان خروج آمریکا از توافق، با همان روش قبلی به میز مذاکره با اروپایی‌ها رفتند و حتی در مسائل دیگر مانند مواجهه با FATF نیز الگوی رفتاری خود را تغییر ندادند و همان کاری را انجام دادند که نباید. مثال «امضای کری تضمین است» از آن نمونه‌های معروفی است که بعدها حتی مدیرمسئول روزنامه «شرق» نیز در توجیه آن و مطالب مشابه گفت: «من مبالغه را قبول دارم. این مبالغه‌ها باید می‌شد به این خاطر که فضا خیلی فضای تنگ و تشری بود، دولت باید در حقیقت این موضوع را قدری برک می‌کرد که بتواند حرفش را به کرسی بنشاند.» البته این در کنار آن است که محمدجواد ظریف بعدها از اساس بیان این عبارت را تکذیب کرد و اصلا به روی خود هم نیاورد که هم خودش بارها با چنین مضامینی سخن گفته و هم با صراحت تمام، معاونش گفته

آمریکا قابل اعتماد نیست ۹۸ مهر۹۸

صبح‌های روز گذشته وزیر امور خارجه در دانشگاه علامه طباطبایی نکات جالبی را دربر داشت که شاید برخی از آنها پیش از این در ادبیات ظریف و رفقا کمتر قابل مشاهده بود. رئیس دستگاه دیپلماسی که در باب لزوم چندجانبه‌گرایی در عرصه بین الملل توسط کشورها سخن می‌گفت، تصریح کرد که «دیگر همه اتفاقات در غرب اتفاق نمی‌افتد و غرب نمی‌تواند همه تصمیمات را برای تحولات جهانی اتخاذ کند.» او در ادامه به سیاست یکجانبه‌گرایی آمریکا اشاره کرد و با بیان آنکه یکی از نمونه‌های یکجانبه‌گرایی آمریکا خروج از توافقات بین‌المللی است، گفت: «آمریکا بدون توجه به خاصیت حقوق بین الملل یکجانبه‌گرایی را در پیش می‌گیرد اما در آینده کسی نمی‌تواند به امضای آمریکا اعتماد کند.» فحواى اظهارنظرهایی از این‌دست حکایت از آن دارد که گویا حالا دیگر برای دولتمردان نیز این واقعیت روشن شده که آمریکا قابل اعتماد نبوده و امضای کری و امثال کری نیز پای هیچ توافقی تضمین نیست. چه آنکه به گفته ظریف، حاکمان آمریکا بنایشان را بر یکجانبه‌گرایی در عرصه بین‌الملل گذاشته‌اند و در این مسیر از زیر پا گذاشتن هیچ توافقی نیز ابایی ندارند.

آمریکا معتاد به تحریم است ۹۷ مرداد۹۷

یکی، دو ماه بعد از خروج آمریکا از توافق هسته‌ای با ایران و البته بعد از گذشت چندین‌ماه از زمانی که دونالد ترامپ بهانه‌گیری‌های خود را عملی کرده و در مسیر عملی‌کردن وعده‌های انتخاباتی خود کم‌کم هم نسبت به تمدید تعلیق تحریم‌ها اقدام تخریبی انجام داد و هم تحریم‌های غیربرجامی را علیه ایران افزایش داد، محمدجواد ظریف در پاسخ به خبرنگار «سی ان ان» که پرسیده بود «اگر شما احساس می‌کردید که آمریکا به تحریم‌ها اعتیاد دارد، چرا توافق را ادامه دادید» توضیح داد: «این شاید یکی از اشتباهات بوده است اما مشکل اینجا بود که احساس ما این بود ایالات متحده یاد گرفته که دست‌کم درمورد ایران، تحریم‌ها به‌رغم ایجاد مشقت‌های اقتصادی، نتایج سیاسی مدنظر آنها را به بار نمی‌آورند و من فکر می‌کردم آمریکایی‌ها این درس را یاد گرفته‌اند. متأسفانه اشتباه می‌کردم.» اینها البته حرف‌هایی بود که شاید ظریف باید ماه‌ها قبل و حداقل از زمان روی کار آمدن ترامپ بیان می‌کرد.

اروپادر خدمت ترامپ اردیبهشت۹۷

«متأسفانه آمریکا جو ناپایداری و تردید ایجاد کرده است که بر تمایل شرکت‌های خارجی برای سرمایه‌گذاری در ایران تاثیر می‌گذارد و در نتیجه ما کمتر از آنچه در ازای رفع تحریم‌ها باید می‌داشتیم، به دست آورده‌ایم. چرا باید در قراردادی بنامیم که سودی برای ما ندارد؟!» اینها حرف‌های سیدعباس عراقچی، معاون وزیر امور خارجه است که در ابتدای اردیبهشت ۱۳۹۷ و در گفت‌وگو با روزنامه نروژی «آفتن پوبستت» بیان شده است. او در این مصاحبه که دو هفته پیش از خروج آمریکا از برجام انجام می‌شود از آلمان، فرانسه و دیگر کشورهای اروپایی که برای خوشایند ترامپ، موضع خود را درمورد امتناع از هرگونه تحریم جدید علیه ایران تغییر داده‌اند ابراز ناراحتی کرد و درباره حمایت اروپایی‌ها از ترامپ می‌گوید: «ترامپ که تهدید کرده این قرارداد را نقض می‌کند، از سسوی اروپایی‌ها پاداش می‌گیرد. اکنون ما داریم مجازات می‌شویم؛ این منطقی نیست.»

مذاکره با آمریکا دیوانگی است ۷ آبان۹۶

خروج آمریکا از برجام اتفاقی بود که اساسا در دستگاه محاسباتی دولتی‌ها قابل پیش‌بینی نبود. همین موضوع تا مدت‌ها غافلگیری روحانی، ظریف، عراقچی و باقی رفقا را به‌دنبال داشت. ۶ ماه بعد از این اتفاق حسن روحانی که گویا حساسی از بدعهدی ایالات متحده و همتای آمریکایی‌اش به ستوه آمده بود در حالی که برای دفاع از وزیر پیشنه‌دای نیرو برای رای اعتماد راهی مجلس شده بود لب به گلابه گشود و از اعتبار به حراج گذاشته شده آمریکا به‌واسطه خروج از برجام گفت. رئیس جمهور با بیان آنکه کسی که تعهد خود را زیر پا می‌گذارد، دارد با زبان عملش اعلام می‌کند که من اهل مذاکره نیستم، به تلاش‌ها برای گفت‌وگوی مستقیم سران ایالات متحده و کره‌شمالی اشاره کرد و ضمن دیوانگی خواندن چنین مذاکره‌ای با چنان زمینه‌ای گفت: «[آمریکایی‌ها] به بعضی از کشورهای شرق آسیا پیغام می‌دهند که با ما مذاکره کن؛ این کشورها مگر دیوانه شده‌اند که با شما مذاکره کنند؟ شما [آمریکایی‌ها] علنا مذاکره دیروز را زیرپا می‌گذارید.»

شکندگی برجام واضح بود ۱ شهریور ۹۸

محمود سریع‌القلم که خیلی‌ها از او به‌عنوان یکی از ثنوریسین‌های دولت روحانی نیز یاد می‌کردند و بسیاری از سیاست‌های این دولت حول دیدگاه‌های او و همفکرانش سامان یافته‌است به ساده‌انگاره‌ان خواندن رفتار وزارت امور خارجه و دولت در مذاکرات هسته‌ای اکتفا نکرده و فراتر از اینها تلویحا تیم فعلی حاکم بر وزارت امور خارجه را به عدم شساخت مناسبات بین‌المللی نیز متهم می‌کند. این استناد دانشگاه در یادداشتی تلگرافی در ارزیابی جزایی خروج ترامپ از برجام توضیح می‌دهد «برجام مانند توافقات آمریکا با چین (۱۹۷۲) یا شوروی (۱۹۸۷)، توافق با حاکمیت آمریکا نبود و خروج از آن به‌جز اعتراض چند نماینده کنگره و سناتور، جریان‌ی ایجاد نکرد.» آن‌طور که این استاد دانشگاه متوجه شده «به‌لحاظ حقوقی و سیاست داخلی آمریکا، برجام پایه‌های سستی دارد و شکنندگی آن برای آمریکا شناسان پرواض بود.» سریع‌القلم دو سال قبل از آن هم البته یک‌بار دیگر نقد نسبتا تندی را نسبت به عمکرد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای مطرح کرد و با بیان اینکه «دقت کم تئوریک دستگاه دیپلماسی و سایه انداختن روش سازمان مللی (سخنرانی و تنظیم قطعنامه) بر فرآیند برجام، باعث شد انتظارات غیرواقعی و تحلیل‌های احساس‌محور در ذهن بسیاری شکل گیرد و نمایش برجام مهم‌تر از محتوای آن شود»، تصریح کرد: «مذاکرات برجام توسط ایران براساس دانش بین‌المللی نبود؛ چراکه این مذاکرات دچار هیجان و احساس بود و باید مطالعات بیشتری صورت می‌پذیرفت.» مشاور سابق رئیس‌جمهور البته آن روز که امضای کری از سوی مردان دستگاه دیپلماسی تضمین تلقی می‌شد، ترجیح داد دراین‌باره سکوت کند و دم فرو بندد. حالا اما که پرده‌ها فرو افتاده و همه‌چیز اظهارمن‌ستقیم است، او نیز به میدان نقد آمده و تلاش دارد از قافله هرزگرداری یا این‌دست کل دولت عقب نیفتد. اتفاقی که البته آن را در پوزیتیویسم-تجربه‌گرایی-حادی که سریع‌القلم به آن قائل است نیز می‌توان ریشه‌یابی کرد. بر این مبناسکوت و خیال‌پردازی درباره برجام تا وقتی که توافق هسته‌ای هندوانه‌ای درسته بود، توجیه داشت و حالا نیز که شکست آن عیان شده، نقدش قابل توجیه است.